

i Välkommen till omtentamen för kursen Introduktion till psykologi som vetenskap och profession, PS1101/PSPR01, vt2024

Observera att detta är en individuell examination. Individuell examination innebär att du ska besvara alla frågor själv. Samarbete med en annan (kurskamrat eller utomstående) är inte tillåtet.

Maxpoäng för tentamen är 46 p. För godkänt krävs minst 23 p.

Betyg	F	E	D	C	B	A
Poäng	0-22	23-27	28-32	33-36	37-41	42-46

Tentamen består av tre delar:

Del 1: Flervalsfrågor, psykologins områden. Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland fyra olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng. Alla frågorna har endast ett korrekt svarsalternativ. Maxpoäng på denna del är 28 poäng.

Del 2: Flervalsfrågor, statistik och metod. Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Vissa frågor kan ha fler än ett korrekt svar. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng. Maxpoäng på denna del är 6 poäng.

Del 3: Essäfrågor, psykologins områden. Den här delen avser att mäta din förmåga att kunna resonera och diskutera psykologiska begrepp och företeelser. Svar från flera olika delar av litteratur och/eller föreläsningar bör integreras. Välj ut tre av de fyra frågorna och svara på dessa tre. Varje fråga är värd 4 poäng, maxpoäng är 12 poäng. Skriv på ett lättläst och väl strukturerat sätt.

Stort lycka till!

1 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

1. Enligt vilket perspektiv erhåller människan alla sina idéer och kunskap genom sina sinnen?

- ☐ Monism
- ☐ Funktionalism
- ☐ Strukturalism
- ☐ Empirism

Totalpoäng: 1

2

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

2. Inom psykologi antas ofta en ansats som innebär att beteende kan förklaras och studeras utifrån olika nivåer av analys ("levels of analysis approach"). Denna ansats utgår från tre olika perspektiv, nämligen:

- ☐ Kognitiv, Miljömässig och psykodynamisk
- ☐ Biologisk, psykologisk och miljömässig
- ☐ Neurovetenskaplig, social konstruktivistisk och kognitiv
- ☐ Behavioristisk, humanistisk och biologisk

Totalpoäng: 1

3 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En oberoende variabel är en variabel som:

- ☐ Manipuleras av forskaren
- ☐ Ingen av dessa
- ☐ Mäts av forskaren
- ☐ Påverkas av en beroende variabel

Totalpoäng: 1

4 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En hypotes beskrivs bäst som:

- ☐ En uppsättning formaliserade påståenden som kan förklara hur olika variabler är relaterade till varandra
- ☐ En ansats att förklara något efter att det redan skett
- ☐ En specifik form av förväntning på ett experiment
- ☐ En tentativ förklaring eller prediktion om ett fenomen

Totalpoäng: 1

5 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Soma är ett annat namn för:

- ☐ Cellkropp (cell body)
- ☐ Axon
- ☐ Dendriter
- ☐ Nervcell (neuron)

Totalpoäng: 1

6 *Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)*

Vad innebär neural plasticitet?

- ☐ Nervcellers förmåga att öka in antal
- ☐ Nervcellers förmåga att förändra sin struktur och funktion
- ☐ Nervcellers förmåga att tränga igenom blodkärl
- ☐ Nervcellers förmåga att vidgas och krympa

Totalpoäng: 1

7 *Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)*

Vilken del av hjärnan är involverad i emotion och aggression?

- ☐ Cerebellum
- ☐ Thalamus
- ☐ Retikulära formationen ("Reticular formation")
- ☐ Amygdala

Totalpoäng: 1

8 *Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt).*

Hormoner utgör det huvudsakliga kommunikationssignalen inom

- ☐ Cerebrala cortex
- ☐ Endokrina systemet
- ☐ Immunsystemet (kallas även immunförsvaret)
- ☐ Nervsystemet

Totalpoäng: 1

9 *Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)*

Vilken av följande termer berskiver din medvetenhet och förståelse för din egna minnesförmåga:

- ☐ Metaförståelse (metacomprehension)
- ☐ Episodiskt minne
- ☐ Metaminne (metamemory)
- ☐ Autobiografiskt minne

Totalpoäng: 1

10 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Symboler som används i språk är:

- ☐ Induktiva
- ☐ Komplexa
- ☐ Arbiträra
- ☐ Icke-arbiträra

Totalpoäng: 1

11 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Tendensen att söka efter information som bekräftar ens existerande uppfattningar, istället för att söka efter information som motstrider ens existerande uppfattningar kallas:

- ☐ Konfirmations (Confirmation) bias
- ☐ Överkonfidens (Overconfidence) bias
- ☐ Efterhands (Hindsight) bias

Totalpoäng: 1

12 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av språkets egenskaper gör det möjligt för oss att kommunicera om händelser och objekt som inte är fysiskt närvarande?

- ☐ Betydelse (Meaning)
- ☐ Förskjutning (Displacement)
- ☐ Struktur (Structure)
- ☐ Generativitet (Generativity)

Totalpoäng: 1

13 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Solomon Asch utformade ett experiment för att undersöka konformitet. Han designade detta experiment för att utesluta _____ genom att använda stimuli som _____.

- ☐ Informativt inflytande; kunde besvaras korrekt
- ☐ Normativt inflytande; var bekanta för deltagaren
- ☐ Normativt inflytande; var obekanta för deltagaren
- ☐ Informativt inflytande; inte kunde besvaras korrekt

Totalpoäng: 1

14 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Om vi när vi förklarar andra människors beteende underskattar det inflytande situationen har samt överskattar betydelsen av personfaktorer, då gör vi oss skyldiga till ett felslut som kallas:

- ☐ Självuppfyllande profetia
- ☐ Själv tjänande felslut (self-serving bias)
- ☐ Fundamentala attributionsfelet
- ☐ Utgrupphomogenitets-felslut

Totalpoäng: 1

15 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Fördomsfulla attityder som är dolda från allmänheten, antingen avsiktligt eller på grund av att personen inte är medveten om att det är fördomar, kallas för:

- ☐ Utrupps-fördomar
- ☐ Explicita fördomar
- ☐ Implicita fördomar
- ☐ Ingrupps-fördomar

Totalpoäng: 1

16 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I sin välkända studie om lydnad fann Stanley Milgram att majoriteten av hans deltagare:

- ☐ Administrerade de maximala 450 volt till den andre deltagaren, även om de hade hög grad av ångest och upprördhet när de gjorde det
- ☐ Hade inga problem med att administrera de maximala 450 volt till den andre deltagaren eftersom de flesta visste att stötarna inte var verkliga
- ☐ Blev upprörda och ångestfyllda halvvägs genom experimentet och vägrade att administrera några fler stötar när de fick reda på den andre deltagarens hjärttillstånd
- ☐ Upplevde ångest och upprördhet tidigt i experimentet och vägrade att ge ytterligare stötar till den andre deltagaren

Totalpoäng: 1

17 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av följande frågor inom utvecklingspsykologisk forskning handlar INTE om att identifiera faktorer som driver utvecklingsmässiga förändringar?

- ☐ Sensitiva (känsliga) perioder
- ☐ Kontinuitet och diskontinuitet
- ☐ Arv och miljö
- ☐ Kritiska perioder

Totalpoäng: 1

18 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I sina studier av apor fann Harry Harlow att anknytning hos djur underlättas av:

- ☐ Att vara det första objektet som en apa ser efter att den är född
- ☐ Social bekräftelse från båda föräldrarna
- ☐ Kroppskontakt med ett mjukt och varmt objekt
- ☐ Att bli matad av modern

Totalpoäng: 1

19 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

I utvecklingspsykologisk forskning är en _____ period ett åldersspann då specifika erfarenheter måste göras för att normal utveckling ska fortskrida. Detta i kontrast till en _____ period, då det är optimalt, men inte nödvändigt, att dessa erfarenheter görs.

- ☐ explicit; sensitiv (känslig)
- ☐ kritisk; mottaglig
- ☐ sensitiv (känslig); kritisk
- ☐ kritisk; sensitiv (känslig)

Totalpoäng: 1

20 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Enligt Vygotsky är zonen för _____ skillnaden mellan vad ett barn kan göra på egen hand och vad det kan göra genom stöd av en vuxen eller en mer utvecklad kamrat.

- ☐ Diskontinuitet
- ☐ Formell operation
- ☐ Objektpermanens
- ☐ Proximal utveckling

Totalpoäng: 1

21 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Bristande förmåga till coping och litet socialt nätverk är exempel på _____ som kan _____ en persons motståndskraft mot stress och de negativa effekter som kan orsakas av stress.

- ☐ Problemfokuserad coping; öka
- ☐ Emotionsfokuserad coping; minska
- ☐ Sårbarhetsfaktorer; minska
- ☐ Skyddsfaktorer; öka

Totalpoäng: 1

22 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Placeboeffekter och föreställningar om personlig kontroll tycks ha gemensamt att:

- ☐ Ingen av dem faktiskt minskar smärta
- ☐ Ingen av dem har en känd psykologisk grund
- ☐ De båda reducerar smärta genom att få hjärnan att frigöra endorfiner
- ☐ De båda bygger på att vilseleda patienten

Totalpoäng: 1

23 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Lennart behandlas orättvist av sin chef på jobbet. Istället för att konfrontera chefen om detta bestämmer sig Lennart för att hantera situationen genom att ändra sina tolkningar av chefens beteenden. Till exempel tänker han "Min chef har antagligen en väldigt dålig dag och jag slår vad om att hon är upprörd för att hennes partner har lämnat henne." Lennarts coping-strategier kan bäst klassificeras som exempel på:

- ☐ Medveten (self-efficacy) coping
- ☐ Emotionsfokuserad coping
- ☐ Coping genom socialt stöd
- ☐ Problemfokuserad coping

Totalpoäng: 1

24 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Den transaktionella stressmodellen betecknar stress som:

- ☐ Resultatet av en obalans mellan krav i en viss situation och ens förmåga att hantera situationen
- ☐ Resultatet av en obalans mellan upplevelse av krav i en viss situation och upplevelsen av ens förmåga att hantera att hantera situationen
- ☐ Resultatet av en huvudsakliga stimuli som behöver hanteras
- ☐ Resultatet av hur väl ens personlighetstyp och stämmer överens med den den sociala roll som en person har

Totalpoäng: 1

25 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Vilken av teorier/modeller följande är mest relevant för att illustrera att personlighetsfaktorer och situationsfaktorer kan interagera med varandra?

- ☐ Sårbarhet-stressmodellen
- ☐ Teorin om trauma-dissociation
- ☐ Exemplet med generell pares
- ☐ Teorin om inlärd hjälplöshet

Totalpoäng: 1

26 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Två centrala antaganden inom det _____ tillvägagångssättet inom terapi är att psykiska störningar lärs in på precis samma sätt som normala beteenden och att de kan behandlas genom att tillämpa principer som härleds från forskning om betingning och modellering.

- ☐ Behavioristiska
- ☐ Biologiska
- ☐ Humanistiska
- ☐ Interpersonella

Totalpoäng: 1

27 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

En terapeut som använder en humanistisk ansats i sitt psykoterapeutiska arbete skulle troligtvis ha målet att skapa en terapeutisk miljö som:

- ☐ Tillåter självutforskning
- ☐ Använder operant betingning
- ☐ Förstärker önskat beteende
- ☐ Utmanar irrationella tankar

Totalpoäng: 1

28 Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt)

Målet med psykoanalys är att hjälpa klienter att uppnå _____, medvetenheten om den psykodynamik som ligger till grund för deras problem.

- ☐ Självöverensstämmelse
- ☐ Självkänsla
- ☐ Emotionell smitta
- ☐ Insikt

Totalpoäng: 1

i Den här delen innehåller frågor där du anger vilket bland olika alternativ som bäst stämmer överens med din kunskap. Vissa frågor kan ha fler än ett korrekt svar. Varje rätt svar ger 1 poäng. Fel svar ger 0 poäng.

29 Vilket/vilka av nedanstående alternativ kan en forskare använda för att undersöka vilka symptom som kännetecknar schizofreni?

Välj de rätta alternativen (Flera svar kan ibland vara rätt. Korrekt svar ger 1 poäng. Felaktiga svar ger 0 poäng på frågan.

- ☐ ett icke-experiment
- ☐ kvalitativ metod
- ☐ ett kvasi-experiment
- ☐ ett experiment

Totalpoäng: 2

30 Vilken datatyp har variabelvärdena för Diagnos = {Depression, Hypokondri, Social fobi, Stress, och Ångest}?

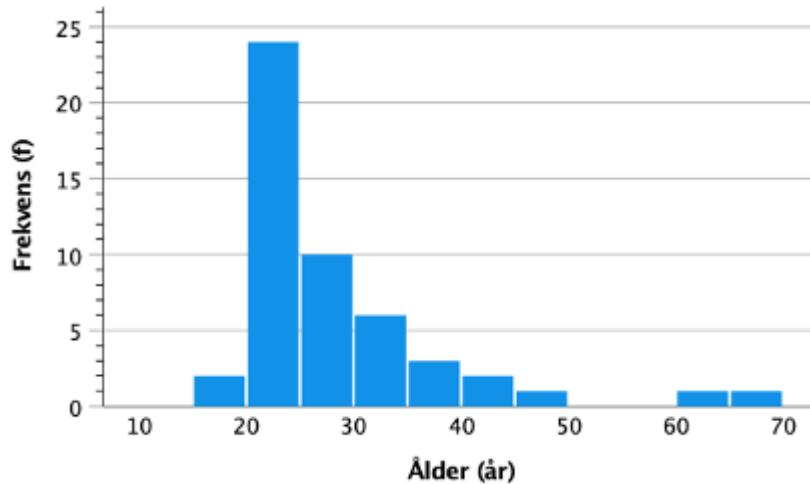
Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Nominaldata
- ☐ Kvotdata
- ☐ Intervalldata
- ☐ Ordinaldata

Totalpoäng: 1

- 31 Två studenter som gjorde en kandidatuppsats tillsammans fick i uppdrag av sin handledare att presentera åldersfördelningen på sina 50 undersökningsdeltagare i ett histogram. Nedanstående graf visar resultatet. Vad drar du för slutsats om fördelningsformen?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Negativt sned fördelning
- ☐ Rektangulär fördelning
- ☐ Positivt sned fördelning
- ☐ Bimodal fördelning

Totalpoäng: 1

- 32** Professor Ann Alys hade gjort mätningar i arbetsstrivsel på en arbetsplats med 5 olika avdelningar som gjorde att hon kunde säga följande om trivselen på de olika avdelningarna: "På avdelning C trivdes de anställda allra bäst, därefter kom avdelning A, E och B, och sämst trivdes personalen på avdelning D." Vilken datatyp motsvarar den beskrivningen?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Ordinaldata
- ☐ Nominaldata
- ☐ Intervalldata
- ☐ Kvotdata

Totalpoäng: 1

- 33** Vilket av följande centralmått är känsligt för extremvärden?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Medianen
- ☐ Det aritmetiska medelvärdet
- ☐ Typvärdet

Totalpoäng: 1

34 Vad innebär det att det aritmetiska medelvärdet är effektivt?

Välj rätt alternativ (endast ett alternativ kan vara rätt). Korrekt svar ger 1 poäng. Inkorrekt svar ger 0 poäng.

- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena att jämnas ut sig effektivt
- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena variera minimalt
- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena variera maximalt
- ☐ Att för stickprov som slumpmässigt hämtats från samma population kommer medelvärdena att jämnas ut sig så mycket man någonsin kan begära

Totalpoäng: 1

- i** Den här delen avser att mäta din förmåga att kunna resonera och diskutera psykologiska begrepp och företeelser. Svar från flera olika delar av litteratur och/eller föreläsningar bör integreras. Du ska välja ut tre av de fyra frågorna nedan och svara på dessa tre. Varje fråga är värd 4 poäng, maxpoäng är 12 poäng på den här delen. Skriv på ett lättläst och väl strukturerat sätt.

Observera att du endast skall svara på tre frågor. Om du skulle svara på fyra frågor kommer en av dem slumpmässigt väljas bort och dessa poäng kommer inte räknas med i totalpoängen.

Här nedan följer de fyra olika frågorna du kan välja på, du svarar sedan på respektive fråga genom att klicka vidare till höger.

1. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband?

2. Beskriv och förklara följande egenskaper i språket: symboler, struktur, semantik, generativitet (generativity) och förskjutning (displacement).

3. Beskriv varför individer kan reagera olika på stressorer. I ditt svar, inkludera en diskussion av individuella skillnader som kan påverka reaktioner på stress samt ta upp relevanta skyddsfaktorer.

4. Till hur stor utsträckning skulle du hålla med om att depression har ett enbart kemiskt/organiskt ursprung? Ta till hjälp psykologiska teorier, om t ex olika sätt att förstå depression för att belysa ditt svar.

35

Välj **EN** av frågorna nedan och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband?
2. Beskriv och förklara följande egenskaper i språket: symboler, struktur, semantik, generativitet (generativity) och förskjutning (displacement).
3. Beskriv varför individer kan reagera olika på stressorer. I ditt svar, inkludera en diskussion av individuella skillnader som kan påverka reaktioner på stress samt ta upp relevanta skyddsfaktorer.
4. Till hur stor utsträckning skulle du hålla med om att depression har ett enbart kemiskt/organiskt ursprung? Ta till hjälp psykologiska teorier, om t ex olika sätt att förstå depression för att belysa till svar.

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0/500

Totalpoäng: 4

36

Välj **EN** av frågorna nedan som du **INTE** redan besvarat och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband?
2. Beskriv och förklara följande egenskaper i språket: symboler, struktur, semantik, generativitet (generativity) och förskjutning (displacement).
3. Beskriv varför individer kan reagera olika på stressorer. I ditt svar, inkludera en diskussion av individuella skillnader som kan påverka reaktioner på stress samt ta upp relevanta skyddsfaktorer.
4. Till hur stor utsträckning skulle du hålla med om att depression har ett enbart kemiskt/organiskt ursprung? Ta till hjälp psykologiska teorier, om t ex olika sätt att förstå depression för att belysa till svar.

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0/500

Totalpoäng: 4

37

Välj **EN** av frågorna nedan som du **INTE** redan besvarat och skriv ut nummer och frågan i början av ditt svar.

1. Beskriv vilka problem som finns med att använda korrelationer som bevis för kausala samband?
2. Beskriv och förklara följande egenskaper i språket: symboler, struktur, semantik, generativitet (generativity) och förskjutning (displacement).
3. Beskriv varför individer kan reagera olika på stressorer. I ditt svar, inkludera en diskussion av individuella skillnader som kan påverka reaktioner på stress samt ta upp relevanta skyddsfaktorer.
4. Till hur stor utsträckning skulle du hålla med om att depression har ett enbart kemiskt/organiskt ursprung? Ta till hjälp psykologiska teorier, om t ex olika sätt att förstå depression för att belysa till svar.

Teckenf... ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Ord: 0/500

Totalpoäng: 4

- i Du är nu färdig med tentamen. För att vara säker på att du inte missat att svara på någon fråga rekommenderas du att gå igenom dina svar en sista gång.**

Bra jobbat!